

Stanisław Koziej

KONDYCJA POLSKIEJ MYŚLI STRATEGICZNEJ

Myśl strategiczna

Myśl strategiczna

(twórcze procesy i ich produkty w ramach nauki i praktyki w obszarze strategii)

Nauka/badania naukowe

Badania, studia, teorie, szkoły, koncepcje, poglądy, hipotezy, metodologie...

Praktyka/sztuka kierowania

Przeglądy strategiczne, dyrektywy, doktryny, plany, programy, raporty, regulacje prawne...

STRUKTURA strategii: interaktywny zbiór celów podmiotu, sposobów i środków w konkretnym środowisku

Strategia jako **PROCES** (cykl strategiczny)

Seneka: Żeglarzu pamiętaj, że jeśli nie wiesz, do którego portu zmierzasz, wiatry pomyślne nigdy nie będą ci wiały

- 1. DIAGNOZA PODMIOTU BEZPIECZEŃSTWA DLA IDENTYFIKACJI JEGO INTERESÓW I CELÓW STRATEGICZNYCH** (**kim jestem, czego chcę:** *do którego portu chcę płynąć?*)
- 2. OCENA WARUNKÓW (ŚRODOWISKA) BEZPIECZEŃSTWA** (**co mi przeszkadza, a co pomaga w osiągnięciu interesów i celów strategicznych:** *które wiatry są mi przeciwne, a które pomyślne?*)
- 3. SFORMUŁOWANIE KONCEPCJI STRATEGII OPERACYJNEJ** (**określenie koncepcji działania:** *jak płynąć, aby wykorzystać maksymalnie wiatry pomyślne, a minimalizować przeciwne?*)
- 4. SFORMUŁOWANIE KONCEPCJI STRATEGII PREPARACYJNEJ** (**nakreślenie strategicznych priorytetów programu przygotowania sił i środków potrzebnych do realizacji strategii operacyjnej:** *jaki okręt i załoga są potrzebne do wykonania rejsu i jak je do tego przygotować?*)

Geneza słabości polskiej praktyki strategicznej

- **Zmarginalizowanie roli strategii w kierowaniu bezpieczeństwem narodowym**
- **Zerwanie ciągłości strategicznej** dekadę temu rozpoczęło kryzys myślenia strategicznego
- **Strategia jako przeszkoda w woluntarystycznym stylu kierowania bezpieczeństwem: strategia ma wyłącznie podążać za polityką, uzasadniać jej decyzje, zamiast ustawiać dla niej drogowskazy**

Systemowa słabość polskiej praktyki strategicznej

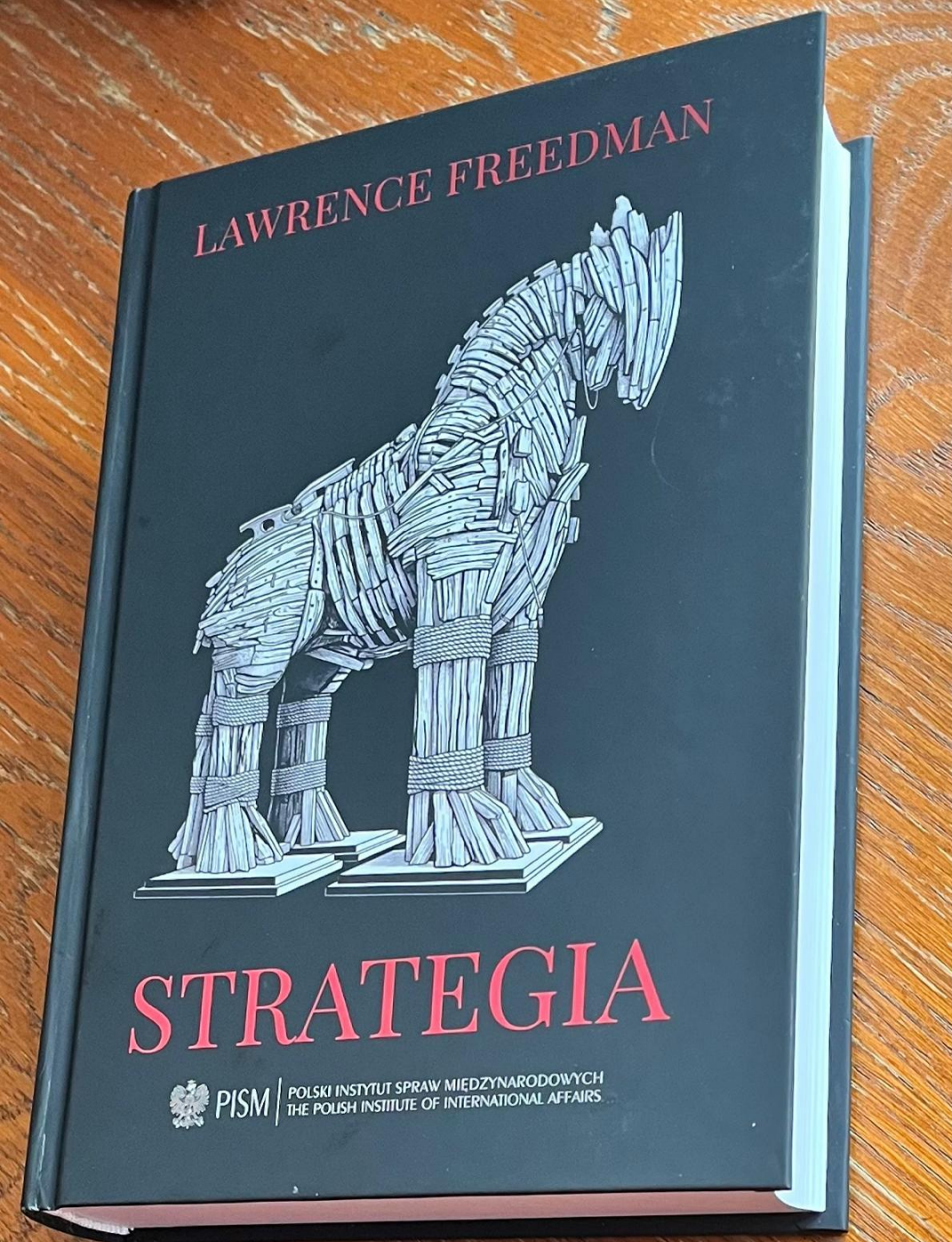
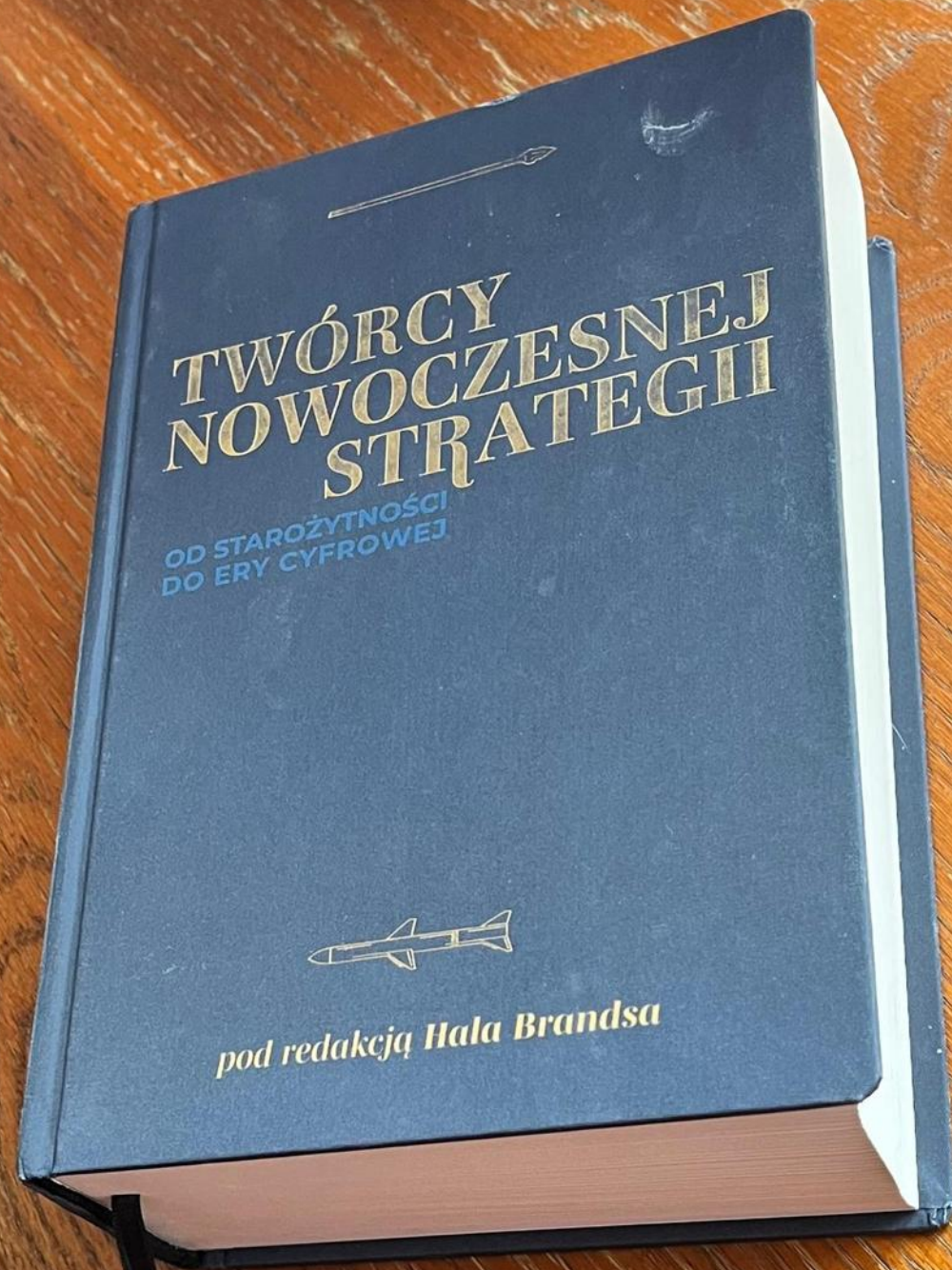
- **Zubożenie myślenia strategicznego** przez pominięcie zupełne strategii operacyjnej i ograniczenie się tylko do problemów strategii preparacyjnej (transformacyjnej)
- **Decyzje polityczne o wadze strategicznej pomijały – co poniekąd zrozumiałe – trudne dla opinii publicznej (wyborców) kwestie strategii operacyjnej i dotyczyły w zasadzie tylko politycznie nośnych spraw dotyczących zasobów/środków strategicznych, czyli problemów leżących w obszarze strategii preparacyjnej (sprawy budżetu, kadrowe, organizacyjne, duże zakupy sprzętu...)**

Skutki słabości polskiej myśli strategicznej

- **Splaszczanie** myślenia i praktyki strategicznej do jednego wymiaru, jednej domeny strategicznej, tj. strategii preparacyjnej, transformacyjnej
- W rezultacie **Strategia bezpieczeństwa z 2020 r.** nie zawierała w ogóle strategii operacyjnej
- Tak samo zubożony charakter mają **prezydenckie Rekomendacje z 2024 r.** do prac nad nową strategią oraz **Strategia RM z 2025 r.**
- Prawie **pół pokolenia** (10 lat) polskich strategów rosło w zakłóconej woluntarystyczną polityką praktyce strategicznej, co dezorientowało ich podejście do roli i treści strategii bezpieczeństwa narodowego, które teraz trudno przezwyciężyć

Wnioski

- Konieczny jest powrót w nauce, dydaktyce i praktyce do **całościowego, kompleksowego podejścia do strategii**, jej roli w kierowaniu bezpieczeństwem oraz cyklu jej tworzenia, realizacji i weryfikowania
- Jeśli to nastąpi, to można mieć nadzieję, że **następne polskie strategie** nie będą już strategiami płaskimi i jednowymiarowymi, jak strategie z 2020 i 2025 roku
- Powiedzmy na koniec modnie – nie będą strategiami jednodomenowymi, lecz w sposób naturalny **strategiami dwudomenowymi** (z domeną operacyjną i preparacyjną)
- To są wyzwania, z którymi będziemy się mierzyć na **naszych studiach**

Zamiast zakończenia

A POZA TYM SĄDZĘ, ŻE CZAS NA... SZTUKĘ BEZPIECZEŃSTWA

...jak Katon Starszy kończący
wszystkie swoje wystąpienia w
Senacie rzymskim: „A ponadto
sądzę, że Kartagina musi być
zburzona!”

BEZPIECZEŃSTWO

międzynarodowe i narodowe (w tym obronność)

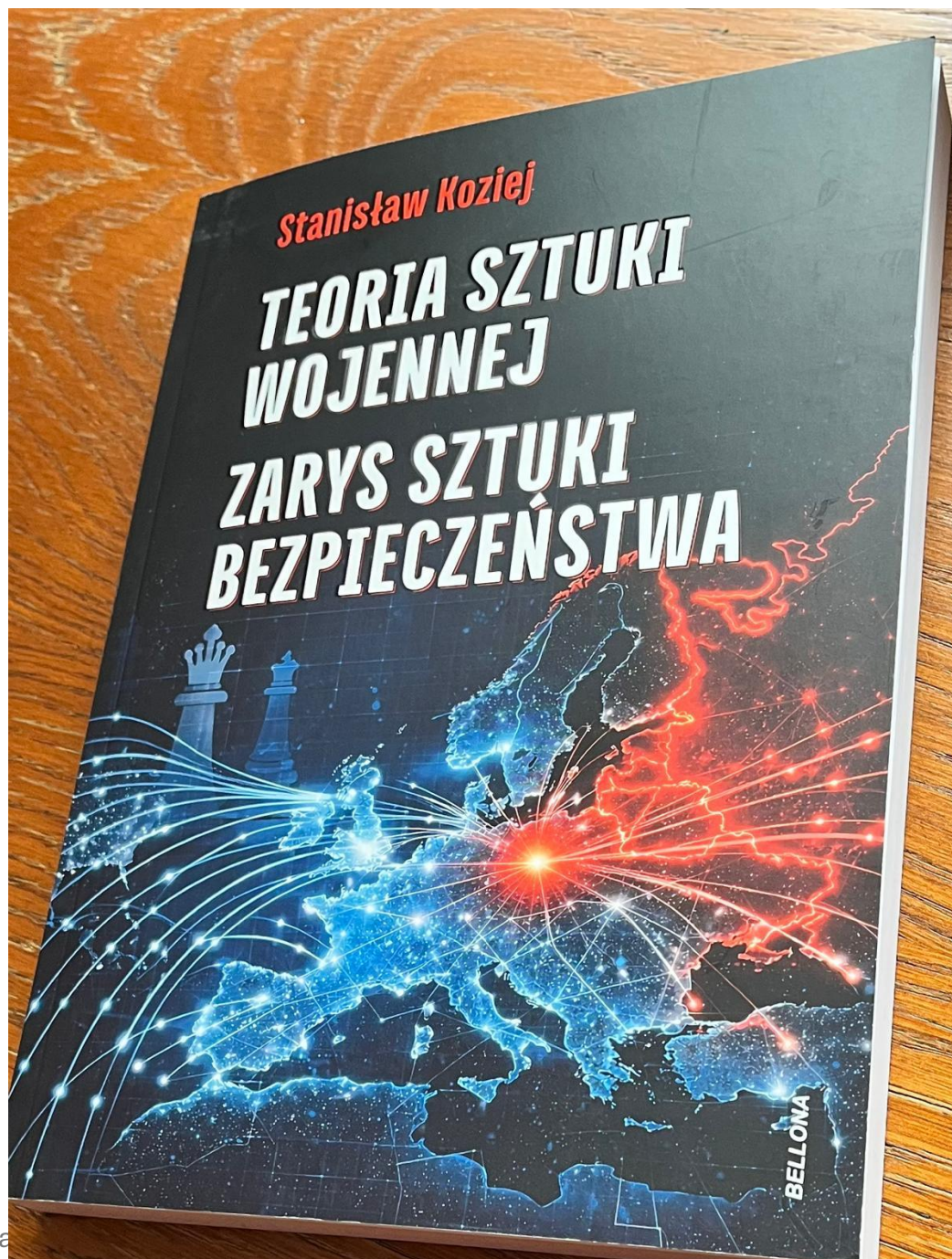
Sztuka bezpieczeństwa:

polityka i strategia bezpieczeństwa (w tym obronności),
zintegrowane (wielodomenowe, transsektorowe,
ponadresortowe) **operacje** bezpieczeństwa,
taktyka służb bezpieczeństwa

WOJSKOWOŚĆ

Sztuka wojenna:

strategia wojskowa,
sztuka operacyjna,
taktyka

<https://lubimyczyta.c.pl/ksiazka/5241999/teoria-sztuki-wojennej-zarys-sztuki-bezpieczenstwa>